

ODYSSEÆ HOMERICÆ PRIMA RHAPSODIA;

GRÆCE ET SVETHICE.

Q U A M ,

VENIA AMPLISS. FACULT. PHILOS. ABOËNS.

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIUNT

AXELIUS GABRIEL SJÖSTRÖM,

Litteraturæ Græcæ Docens, ad Bibl. Acad. Amanuensis E. O.

E T

GABRIEL WILHELMUS HOUGBERG,

Stipendiarius Bilm. Wiburgenfis.

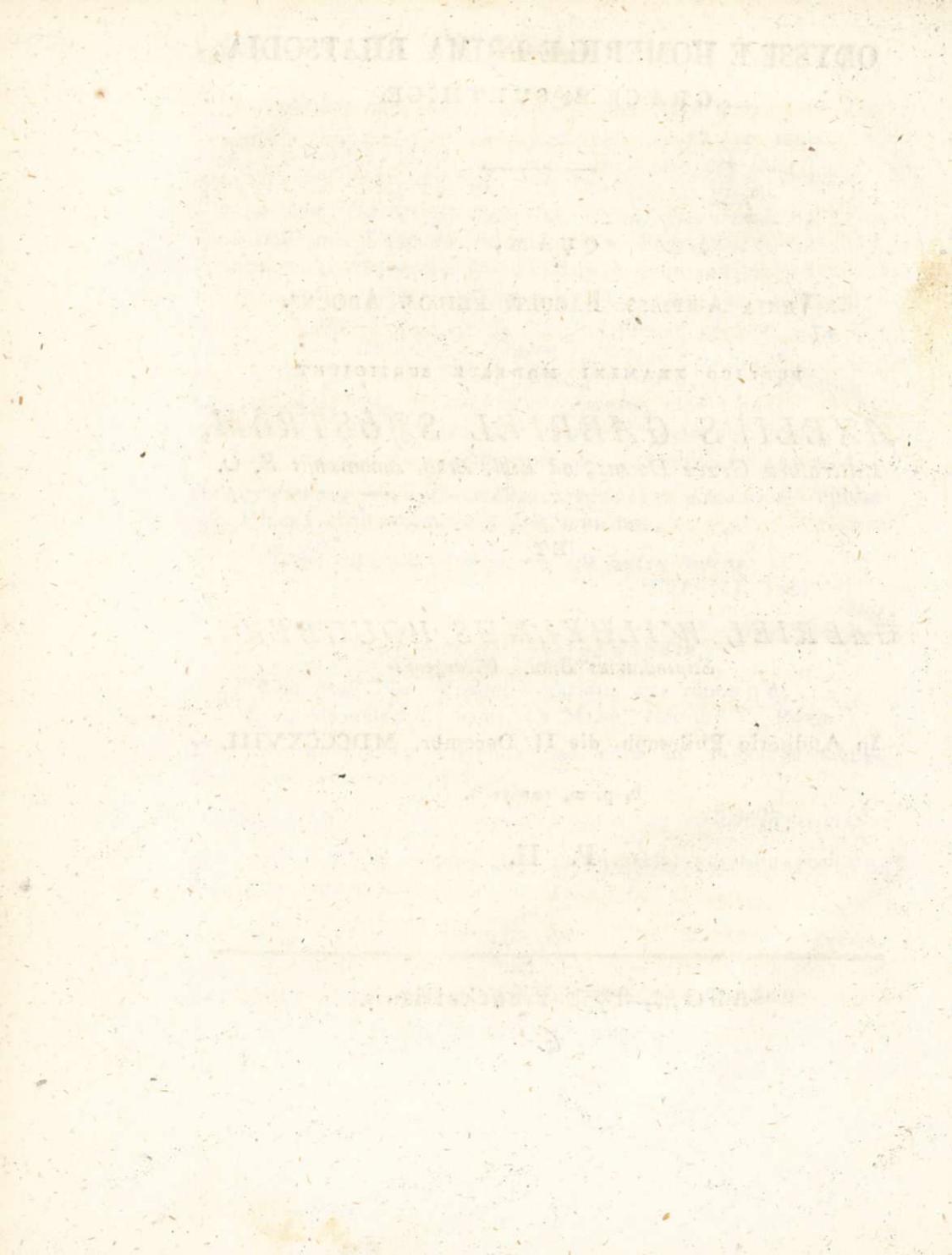
In Auditorio Philosoph. die II Decembr. MDCCCXVIII.

h. p. m. consuetis.

P. II.

ABOË, Typis Frenckellianis,

Dottren utaf mångkunnige Atlas, som djupen i bafvet
 Känner och vet öfverallt, och som sjelf de böga kolonner
 Uppbär, som från bvaran åtskilja himlen och jorden,
 55 Dennes dotter b håller hos sig o yckliga förjarn.

Och, med söta, bevekande ord hon bonom beständigt
 Smeker, att han må sitt Ithaka glömma; eburu Odysseus,
 Önskande få belft skåda den rök, som stiger åt höjden
 I hans fäderneland, tillönskar sig döden; bar du ej
 60 Böjt ditt sinne, Olympier, än? Har icke Odysseus,
 Vid Argeiernas skepp, äig fägnat med heliga offer,
 Der i det rymliga Troja? Så bögt bvi vredgas du nu Zeus?

Svarande talade då den molnbopskockande Gud Zeus:
 Dotter, hvad var det för ord, som nu dig flydde ur munnen?
 65 Hur väl skulle jag nånsin förglömt gudlike Odysseus?

"Ατλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρενος, ὃσε θαλάσσης
 Πάσης βένθεως οἰδεν, ἔχει δέ τε κινοῖς αὐτὸς
 Μαργαρὰς, αἱ γαῖαν τε καὶ θραύνον ἀμφὶς ἔχουσις
 55 Τῇ θυγάτηρ δύσηνον ὁδυρόμενον κατερύκει.
 Αἱεὶ δὲ μαλακοῖς καὶ αἰματίοις λόγοισι
 Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήγεται αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς,
 Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρόστοντα νοῆσαι

"Ης γαῖης, θανέων ἴμειρεται ἐδὲ νυ σοὶ περ
 60 Ἐντρέπεται φίλον ἥτοε, Ὄλύπιε' ἐν νύ τ' Ὁδυσσεὺς
 Ἀργείων παρὸς ηνοὶ χαρέψετο ιερὰ φέζων,

Τροιῆ ἐν εὐρείῃ; τι νύ οἱ τόσον ὡδύσαο, Ζεῦ;
 Τόν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
 Τένον ἐμὸν, ποίον σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὁδόντων;

65 Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἐγὼ θεοῖο λαθοίμην;

Som bar mer än de dödliga vett, och som mera bar offrat
 Åt odödliga gudar, som bo i den rymliga himlen.
 Jordomfamnarn Poseidon likväl är ständigt och alltid
 Vred för Kyklopens skull, af hvilken han röfvade ögat,
 70 För Polypbemos, den våldiges skull, hvars kraft är den första
 Bland Kyklopernas flock. Han af nymfen Thoosa var boren,
 Dottren till Phorkyn, en kung i det ofruktbärande havet,
 Som blef i ålskog förent med Poseidon, i hälliga grottan.
 Derföre af jordskakarn Poseidon Odysseus i sanning
 75 Väl ej dödas; men skild från fädernejorden omkringdrifs.
 Men, låt oss alla, vålan, rådgöra och tänka tillbop
 På bans återfärd, att den lyckas. Poseidon må lemnar
 Redan sin vrede; ändock förmår han ej något, då ensam
 Mot odödliga gudar han strider, och gudarnas rådslag.

"Οσ πέρι μὲν νόον ἐστὶ Βροτῶν, πέρι δὲ οἵα Θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοι δέ σανὸν εὐρὺν ἔχεσσιν;
 Ἄλλα Ποσειδάων γαιόχος αἰσκελέες αἰεὶ¹
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὁ φθαλῆρης ἀλάσσειν,
 70 Ἀυτίθεον Πολύφημον, ὃς κράτος ἐστὶ μέγιστον
 Πᾶσιν Κυκλώπεσσι. Θώσα δὲ μη τέκε γύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλλος ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 Ἐν σπέσσι γλαφυρεῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 Εκ τοῦ δὴ Ὁδυσῆα Ποσειδάων ἐνοιχθῶν
 75 Οὔτι κατακτεῖνει, πλάζει δὲ απὸ πατρίδος αἷς:
 Ἄλλ' ἄγεθ', ήμεις οἴδε περιφρεαζώμεθα πάντες
 Νόσον, ὃπως ἔλθησε. Ποσειδάων δὲ μεθίστη
 "Ον χόλον" οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται αἰντία πάντων
 Ἀθανάτων, αἴκητι θεῶν, ἐριδανέμενοι οἱος.

- 80   Honom svarade då blaôgda gudinnan Atbene:
 O vår Far Kronidés, du bôgste af alla regenter,
 Om nu då åntligen detta är kårt för de saliga gudar;
 Att han hem anländer igen den vise Odysseus;
 Må budbåraren då och Argosmôrdarn Hermeias
 85 Vi till Ogygia's ö affârda, att strax med det första
 Han må förkunna vårt fasta beslut skönlockiga nymfen,
 Att Odysseus, den hårdade man, må lända till hemmet.
 Sjelf deremot jag till Itbaka går, att så jag må kunna
 Mer uppmana hans son, samt mod nedlägga i bröset.
 90 Först till ett råd sen han kallat ibop skönlockige landsmän,
 Han bortvise de friares flock, som jemt och beständigt
 Slakta hauis får och de trôgtframkridande oxar, i stor hop.
 Sen jag honom vill fända till Sparta och sandiga Pylos,

80   Τόν δ' ἡμείβητ' ἔπειτα θεά γλωυκῶπις Ἀθήνη,
 Ὡ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὑπατει κρειόντων,
 Εἰ μὲν δὴ νῦν τέτο φίλον μανάρεσσι θεοῖσι,
 Νοσῆσαι Ὁδυσῆς δαΐφρονα ὅνδε δόμονδε,
 Ἐρμίσαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργειφόντην
 85 Νῆστον ἐν Ὄγυγίην στρένομεν, ὅφει τάχισσα
 Νύμφῃ εὐπλουάμω εἴπη νημερτέα βελήν,
 Νόσον Ὁδυσσῆος ταλασθρονος, ὡς κε νέγται
 Λύταρε ἔγων Ἰθάκηνδ' ἔστελεύσομαι, ὅφει οἱ νιὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
 90 Εἰς ἀγορὴν καλέσταντα καρηκομώντας Ἀχαιοὺς,
 Πᾶσι μνησήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεῖ
 Μῆλ' αδινὰ σφάζεσσι, καὶ εἰλίποδες ἔλικας βῆς.
 Πέμψω δὲ ἐς Σπάρτην τὲ καὶ ἐς Πύλον ἡμαθέντα,

Att utforska, om än det ej hörts om hans Faders igenkomst,

95 Och derjemte förvärva ett namn, som af människor äras.

Så bon talte; och knöt vid sin fot de ambrosiska, sköna,

Gyllene skor, af hvilka bon bårs båd utöfver hafvet,

Och det obegränsade land, lätt liksom en vindflåkt.

Fattade väldiga lansen, som är med koppar beflagen,

100 Tung, stor, kraftig med hvilken bon plågar beroernas leder

Tukta, på dem då vredgad hon är bögborna gudinnan.

Steg så i flygande hast från spetsarne ned af olympos

Stod så bland Itbakas folk, belt nära Odysseus' portar

Vid gårdströskeln, och hade sin lans af koppar i banden,

105 Liknande Mentes, de Tapbiers Kung den redlige gästvän,

Och nu fann hon de ståtlige friarne, bril a då åfven

Med stentårningar framföre dörrn förlustade sinnen,

Νέσον πευσόμενον πατέρος φίλα, ἦν που ἀκεση,

95 Ἡδὲ να μὴν κλέος ἐδήλον ἐν ἀνθεώποισιν ἔχησιν.

Ὦς εἰπεῖστι, ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο κοιλά πεδίκα,

Ἄμβροσία, χρύσεια, ταῦ μιν Φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγεῖην;

Ἡδὲ ἐπ' ἀπείχονα γαιῶν, ἀμα πνοιῆς ἀνέμοιο.

Εἴλετο δ' ἀλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὁξεῖ χαλκῷ,

100 Βρεθὺ, μέγα, σιβαρὸν, τῷ δάμνυστι σῆχας αἰδεῶν

Ἡρώων, τοῖσιντε ποτέσσεται ὀβεριμοπάτηρ.

Βῆ δὲ πατ' ἀλύμπιον καρήνων αἰζαστα'

Στῇ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προδύροις Ὄδυσσος,

Ουδὲ ἐπ' αὐλεις παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,

105 Εἰδομένη ξεινῷ Ταφίων ἡγύτοις Μέντη

Εὗρε δ' ἄρα μυητῆρας αἰγάλεος οἱ μὲν ἐπειτα

Πεσσοῖσι πεσπάζοιδε θυράων θυμὸν ἔτερπον,

Ἄλλ' αγε δὴ μεταβῆθι, καὶ ἵππου κορμὸν αετον
Δισράτεον, τὸν Επειος επομένει σὺν Αἴηνη,
Οὐ ποτὲ εἰς ακροπόλιν, δόλον, ηγαγεῖ διὸς Οδυσσεύς,
Ανδρῶν εμπληκταί, οἱ Ἰλιον εξαλαπαζαν.

Od. VIII, 492 — Cfr. XXII, 230.

Eandem nos putamus rationem esse, cur πτολιπορθός vocetur κατ' εὔκην Ulices; neque ea, quæ in OVIDIO leguntur, fidem rei multum infringere valent;

"Quod Thebae cecidere, meum est. Me credite Lesbon,
Me Tenedon, Chrysene, & Cyllan, Apollinis urbes,
Et Syron cepisse. Ma concusa putate
Procubuisse solo Lyrneia moenia dextra.

Metamorph. XIII, 173.

V. 8. Υπεριών, solis h. l. epitheton — απὸ τοῦ ὑπερ
ἡμᾶς ιεναι —. HESIODUS vero ὑπεριονα solis patrem appellat.

"Θεοὶ δὲ Ήλιον τε μεγαν, λαμπρου τε Σεληνη,
Ἡω Τρί, ἡ παντεσσιν επιχθονιοισι Φανεν,
Αθανατοις τε Θεοις, τοι οὐρανον ευρυν εχουσι,
Γεναθ, ὑποδημηθεις' Υπεριονος εν Φιλοτητι."

Theog. 371.

Hinc Ήλιος ὑπεριονιδης I. c. v. 1011 it. HOMERI *Od. XII, 176.*
atque Φαντιβροτος δαιμονον ὑπεριονιδας, PIND. — Rem vero
ipsam, quemadmodum solis boves, Eurylochi consilio, mastra-
verint sui socii, & per sex dies, in suam perniciem, fuerint
epulati, multis enarrat Ulices. Vid. *Od. XIII, 340.*

V. 10. Αμοθεν — απὸ τίνος μερούς, ὅποθεν θελεις —
aliqua ex parte, unde volueris. Quibus illa magis arriserit
vocis explicatio, novæ versionis offerimus periculum:

"Säg ock för ofs af detta en del, Zeus' dotter, o Sångmö."

"O snatch some portion of these acts from fate,
Celestial Muse!" — — POPE.

Θεα, Θυγατηρ διος. De Jove Musarum patre, matreque
earundem Mnemosyna; hæc habet HESIODUS:

Μουται Ολυμπιαδες, κουραι Διος αγυρχοιο.
Τας εν Πιερη Κερνιδη τεκε πατει μηγεστα.
Μυημοσυνη. — . Theog. v. 52 sqq.

V. 16. Ne in medias res nimium &c nos rapiamus lectorem, sufficiat tantummodo dixisse, per septem annos, Ulixem in Ogygiae insula, apud Atlantis filiam esse commoratum, indeque ad Phæacum terram appulisse. Od. VII. — Ηεριπλομεγων ενταυτων, euntibus ordine fatis, Ovid. Heroid. I, 101.

V. 22. Αιθιοπες (ab αιθω uro, & ωψ vultus) populus combustus, niger. Ipsum Jovem abiisse ad αιθιοπας, eodem quo Neptunus consilio, in Il. I, 423 sqq. narrat poëta. Absre igitur fore haud putamus, ea afferre quæ in hunc Iliadis locum monet Cel. KÖPPEN: "die Erdkunde konnte zu Homers Zeiten, besonders unter den Griechen, nur fragmentarisch seyn, Nun ist es allen uncultivirten Menschen und Völkern eigen, dass sie unvollständige historische Data durch ihre Phantasie ergänzen. . . . Eben so hatten sie erfahren, dass man in Asien und Africa hin und wieder Äthiopen, d. i. Schwarze gefunden habe, und so bevölkerte ihre Phantasie die ganze südliche Erdhälfte mit Äthiopen." — De sede hujus gentis hæc apud VIRGILIUM:

Oceani finem juxta solemque cadentem,
Ultimus Äthiopum locus est, ubi maximus Atlas
Axem humero torquet, stellis ardentibus aptum.

Aeneid. IV, 480.

V. 25. "Att mottaga en festhekatomb af oxar och gumar," De Äthiopibus Jovi in primis atque aliis etiam diis sacra facientibus, veterum innixa auctoritate, hæc commemorat Domina DACIER: "les anciens ont escrit que dans Diopole, c'est à dire, dans la ville de Jupiter, il y avoit un tres grand tem-

ple, ou les Ethiopiens alloient tous les ans en certain temps prendre la statue de Jupiter & celles des autres Dieux, & qu'ils les portoient en procession tout au tour de la Lybie & fassent de grands festins pendant douze jours. Voila ce qu'Homere a entendu par ce voyage de Jupiter & des autres Dieux en Ethiopie." L'Iliade d'Homere, à Paris 1711. 8:o p. 314. — ἐκατομβη — ἐκατον, βους — centum-boum sacrificium propriæ erat. Nonnullos etiam aliter intellexisse hoc, vocabulum, testatur EUSTATHIUS; τινες δὲ ἐκατομβην επον, την εξ ἐκατον βασεων, ητοι ποδων. ὡς ειναι, τοιτω τω λογω, ἐκατομβην και την εκ γων συντελουμενη τεργαποδων πεντε πχος τοις εκροιν. T. I. p. 104.

V. 29. Αμυμων, "der unbescholtene d. i. wahrhafte, αμυμων, αμωμητος ist in den alten Gedichten der αγαθος, der Heros, dem man keine Feigheit vorwerfen kann, und jeder, der in seinem Fache untadelhaft ist. — An moralische Unbescholtenheit darf man nicht denken." KÖPPEN. — Ægisti scelera & Clytaemnestræ, suæ uxoris, in orci ædibus, Ulixenarrans virorum rex Agamemnon, hæc addit. durissima sane verba:

'Ως οὐκεινοτέροις καὶ καύτεροις αλλο γυναικος. Od. XI, 426.

Nobis, hoc loco, in memoriam succurrunt versus longe optimi, muliebris animi inconstântiam contestantes, quos in celebratissimo opere *Don Quixote de la Mancha* habet divinus ille CERVANTES; en eisdem Hispanice, &c, quam valemus bene, Svethice etiam:

Es de vidrio la muger
Pero no se ha de provar,
Si se puede, o no quebrar,
Porque todo podria ser.
Y es mas facil el quebrarse,
Y no es cordura ponerse

Quinnan är just lik ett glas,
Men man ej försöka må; —
Allt kan hända nog ändå; —
Går hon eller ej i kras.
Och det förra lättast händer,
Och, den klok är, akte nog;

A peligro de romperse   Att, hvad ingen kan hopfoga,
 Lo que no puede soldarse.   Ej i flika faror länder.
 Y en esta opinion esten   Må vid denna mening stå
 Todos, y en razon la fundo.   Alla, och min sats befinna,
 Que si ay Danaes en el mundo   "Om man Danaer kan finna,
 Ay pluvias de oro tambien.   "Finnes gullrägn nog ocksjä."

V. 32. Similiter fere OVIDIUS:

*Pro superi quantum mortalia pectora cæcæ
 Noctis habent!* —

Metam. VI, 472.

V. 34. "De med sitt öfverdåd ådragta sig sorger mot ödet." *Τπερ μορον, υπερμορα.* "Quicquid inopinatum, præter exspectationem, quicquid violentum, præter naturam, quicquid ex stultitia natum, præter rationem; ea omnia υπερ μορον γενεθαι dicuntur." CLARKE. — "Auch gegen Geschick." Voss.

V. 38. Ευσκοπος — ὁ εὐ παντα σκοπουμενος — omnia bene speculans. Fuit enim hic Jovis & Majæ filius omnium fere astutissimus, cuius vel in prima jam pueritia gestas res ipse enarrat HOMERUS. Cfr. *Hymn. in Merc.* v. 13 sqq. — Neque id in speciminibus suæ calliditatis pessimum, quod Argum, virginis custodem & oculis & vita privavit; nam Acestorides

"Centum luminibus cinctum caput Argus habebat:
 Inde suis vicibus capiebant bina quietem:
 Cetera servabant, atque in statione maneabant.
 Confliterat quoque modo, spectabat ad Io:
 Ante oculos Io, quamvis aversus, habebat."

OVID. Met. I, 625.

V. 50. "Auf der umfluteten Insel, in einsamer Mitte des Meeres." —
 Voss.

V. 52. HESIODUS eandem hancce Calypso Oceani & Te thyos filiam esse dicit, Cfr. *Theog.* 359 sqq. — De Japetionide